

Grund, thi der er jo ikke Tale om en Hjælp, en Fattigunderstøttelse eller Sligt. Godtgjorelsen skal kun være afhængig af, om Vidnet lever af sit personlige Arbejde saaledes, at han ligefrem lider et Tab ved Opfyldelsen af sin Vidnepligt. Om han er trængende eller ikke, kan der naturligvis ikke være Tale om at gaa nærmere ind paa — det vilde kræve en helt særskilt Bevisførelse. Noget Andet er det, om man kunde finde det rimeligt overhovedet at give Godtgjorelse. Det er Noget, jeg forøvrigt ikke skal gjøre mig nøiere til Lovf. for, end at jeg skal sige, at videre forekommer det mig ikke, at man kunde gaa, men det er et Spørgsmaal for sig, om man vil lade det høre Kjendemerke, som en Dommer i Reglen maa kunne komme paa det Rene med, om Vidnet er en Mand, der lever af sit personlige Arbejde, være det Afgjørende.

Orcubøll: Ja, det gjør mig ondt, at den ærede Minister har misforstaaet mig, men jeg har formodentlig ikke udtrykt mig tydelig. Det er naturligvis ikke min Mening, at den Paagældende absolut skulde være trængende, men Sagen er sjo den, at næsten Alle, der blive indstævnedes som Vidner, leve af deres personlige Arbejde. Af alle Folk paa Landet, leve de $\frac{9}{10}$ af deres personlige Arbejde; Skræddere og Skomagere leve af at sy Klæder og Sko o. s. v.: de ere derfor ganske vist ikke trængende, men naar man tager dem op i Retten i 4 Timer, kunne de ikke sy Beste eller Sko i disse 4 Timer og altsaa ikke leve af deres personlige Arbejde i dem. Jeg skal iøvrigt ikke udspinde denne Debat, men jeg mener, at det vil blive om ikke umuligt, saa ganske overordentlig vanskeligt at træffe retfærdig Afgjørelse i denne Retning.

Rump: Jeg har selvfølgelig heller ikke tænkt mig en saadan Betaling tilstaaet som Hjælp til Trængende; det tror jeg ogsaa laa i mine Udtalelser. Det er min Mening, at der kun skal udbetales Erstatning, hvor der virkelig foresligger paavistligt Tab. Hvad der falder let for En, kan falde vanskeligt for en Anden, og omvendt. Mig vilde det ikke volde nogenstørst Vanskelighed at afgjøre Spørgsmaal om, hvem der skulde have Erstatning, og dennes Størrelse. Naar man har et Vidne, som forlanger Erstatning, kan man sige til ham: hvilket Tab har Du lidt, og lade ham give Forklaring herom; det vil da ikke være vanskeligt for Dommeren at sige: Den Mand maa antages at have lidt Tab, thi han er Dagleier, Husmand, Timelærer o. s. v.; han

er Skrædder og Skomager og har ved at møde mistet en Times Arbejde eller to, der maa derfor, selv om han ikke er trængende, tilstaaes ham Erstatning. I andre Tilfælde vil der ikke, sjovent Vedkommende lever af sit Arbejde, være Anledning til at give Erstatning, for Exempel til en Tjenestekarl, der ikke lider noget Tab, eller til en Gaardmand, der, om han end har ondt ved at forlade sit Arbejde, dog ikke har positive Udgifter for at kunne give Møde. Mig forekommer det ikke at ville være vanskeligt at træffe en Afgjørelse i slige Tilfælde.

Schlegel: Jeg tror nok, at jeg tør sige, at den ærede Minister, da han nævnte, hvad der har ligget til Grund for det Forslag, jeg har stillet, har ramt min Tanke nogenledes, naar han mente, at det stemmede mest med den almindelige Retsfølelse, at man vilde give Vedkommende Erstatning, naar han blev kaldt til en Gjerning, som var i en Andens Interesse. Jeg maa tilstaa, at jeg frygter ikke i den Grad som den ærede Minister Konsekventerne af den Tanke. Hvor vidt disse Konsekventer i Marenes Løb kunne strække sig, synes det mig ikke nødvendigt at undersøge, thi jeg synes, at man kan tage Bestemmelse derom, naar man har et bestemt foresiggende Tilfælde, uden derfor at ængste sig over, at det ad Maren kan føre andre Ting med sig. Det er for Resten Tilfældet med saa Meget, vi foretage os, at det er ligesom et Skridt videre paa en Vej, der alt er betraadt, eller nye Skridt, man gjør, der ville føre andre Skridt efter sig. Det behøve vi ikke at være bange for; vi staa jo i det Hele taget ikke stille. Jeg har havt saa meget mindre Betænkkelighed ved Forslaget, som jeg har havt en bestemt Følelse af, at det, der har været ledende for mig ved dette Forslag, ogsaa har gjort sig stærkt gjældende hos mange Andre, og jeg vil nævne som et Exempel, at man — jeg veed ikke, om jeg tør sige i Aarhundreder, men i alt Fald overmaade længe, i en Tid, som strækker sig langt over et Aarhundrede — i vort Naboland Sverig har haft lignende Regler, at man behøver blot at seile over Sundet til Malmø for at finde tilsvarende Regler som dem, jeg har foreslaaet, og hidtil har det ikke der ledet til saa frygtelige Konsekventer, at vi derfor her skulle lade os afstrække derfra. Jeg indrømmer — og det vil den ærede Minister maaske fremføre imod mig —, at Forholdene i Sverig og Danmark ikke ere helt ensartede, at Danmark er et lille, mere tætbefolket Land med mindre Retskræfte, medens man i Sverig har mere udstrakte Kredse, og at der Vidnepligten strækker sig